

Tostan Sverige

Effektrapport verksamhetsåret 2023

Tostan Sverige är en ideell organisation, en systergeneration till Tostan International som har huvudkontor i Dakar, Senegal. Genom utbildning i mänskliga rättigheter ger vi samhällets möjlighet att utvecklas utefter sin egen vision. Tostan arbetar holistiskt och verkar för att kunskaper och färdigheter sprids mellan unga som gamla, kvinnor som män, grannar och långväga sociala nätverk för att bidra till en långvarig och hållbar utveckling.

I den här effektrapporten avser vi mäta Tostan Sveriges effekter för 2023. Rapporterade intäkter avser 2023 och innefattar medlemsavgifter, gåvor och bidrag. Rapporterade kostnader avser 2023 och innefattar ändamålskostnader, insamlingskostnader och administrationskostnader.

Föreningens ändamål

Tostan Sveriges huvudsakliga verksamhet är att genom insamlingsverksamhet bidra till biståndsorganisationen Tostan Internationals verksamhet samt att i Sverige informera och öka medvetenheten om Tostans arbete för samhällsledd utveckling på den västafrikanska landsbygden.

Tostans vision är en värld med möjlighet att utvecklas efter sin egen vision. Tostan arbetar holistiskt och verkar för att kunskaper och färdigheter sprids mellan unga, gamla, kvinnor, män, religiösa ledare och sociala nätverk.

Flaggskeppet i Tostans utvecklingsprogram är det treåriga utbildningsprogrammet Community Empowerment Program (CEP). I programmet undervisas om mänskliga rättigheter, demokrati, hälsa och hygien, problemlösning, läsning, skrivning, enkel matematik samt inkomstgenererande projekt. Tostans utbildningsprogram ger människor egenmakt och kraft att själva ta itu med olika frågor som rör deras liv. Programmet bidrar till kunskaper och färdigheter för en hållbar utveckling, förbättrade levnadsvillkor och en positiv social förändring som gör det möjligt att bryta sociala normer som inte är förenliga med mänskliga rättigheter.

Tostans treåriga utbildningsprogram vänder sig till kvinnor, män och ungdomar och har som mål på kort sikt att de samhällen som direkt eller indirekt tar del av Tostans program

kommer att upphöra med kvinnlig omskärelse och barnäktenskap. Övriga mål som förväntas uppnås inom programtiden är:

- Kvinnor har fått ökad egenmakt
- Kvinnor väljs in som ledare efter utbildningen i mänskliga rättigheter
- Bättre hälsa och hygien
- Minskad barn- och mödradödlighet
- Födelsebevis för alla barn
- Registrering för att rösta
- Märkbart förbättrad sammanhållning mellan samhällets invånare
- Kvinnor är inte längre tysta vid möten utan är delaktiga i viktiga beslut
- Märkbar minskning av våld i nära relationer
- Förbättrade hygienvanor som handtvätt med tvål före måltider Renhållningen i byarna förbättras tack vare regelbundna renhållningsdagar
- Kvinnorna besöker oftare vårdcentraler före och efter förlossning
- En hållbar utveckling

På längre sikt, inom en femårsperiod, arbetar Tostan för att något eller några av de länder där Tostan har pågående utbildningsverksamhet i idag upphör helt med kvinnlig omskärelse och barnäktenskap.

Organisation

Tostan Sverige är en ideell organisation, registrerad i Sverige år 2005. Med hjälp av insamlade medel stödjer Tostan Sverige moderorganisationen, Tostan International, i dess arbete för mänskliga rättigheter på den västafrikanska landsbygden. Tostan International som grundades år 1991 är en internationell NGO med huvudkontor i Dakar, Senegal. Tostan har för närvarande verksamheter i fem västafrikanska länder. Grundare av Tostan är amerikanskan Molly Melching, som är verksam i Senegal sedan 1974.

Ordet tostan betyder ”genombrott” på wolofspråket.

Innan ett projekt påbörjas planerar Tostan Sverige och dess samarbetspartners projektet tillsammans med Tostans huvudkontor i Senegal. Detta innefattar omfattande diskussioner med de samhällen som anmält intresse för att delta i utbildningsprogrammen. Överläggningar äger rum mellan Tostans representanter i Senegal och representanter för de aktuella samhällena. Detta är en viktig del då Tostan alltid utgår från lokal kultur, språk och lokala sedvänjor när ett projekt planeras. Vidare äger planeringen av utbildningen alltid rum i samarbete med deltagarna för att utgå från deras visioner. En projektplan, tidsplan och budget utarbetas och ett avtal upprättas sedan mellan Tostan International och Tostan Sverige.

Strategier för måluppfyllelse

Tostan Sverige arbetar huvudsakligen med insamlings- och informationsverksamhet. Organisationens målsättning är att öka kännedomen om Tostans verksamhet i det

svenska samhället och på så sätt generera ökade intäkter för att kunna finansiera ytterligare Tostanutbildningar i Västafrika. Tostan Sverige främjar målsättningen genom att arrangera regelbundna informationsträffar, skicka ut medlemsblad, driva kampanjer och delta i mässor och andra sammanhang. Vidare bedriver Tostan Sverige informationsverksamhet via hemsidan, i gymnasieskolor, högskolor, folkhögskolor och på sociala medier, så som Facebook och Instagram. Mot bakgrund av organisationens begränsade resurser för marknadsföring har vi valt dessa arbetssätt för att uppnå målsättningen för verksamheten.

Tostan Sverige har fortsatt att upprätthålla sina mediekontakter och sin informationsverksamhet och viktiga aktiviteter under 2023 var främst:

- en uppskattad föredragning med journalist Mia Holmgren som visade bilder och berättade om sina besök i Tostan Sverige-finansierade samhällen i Foutaregionen i norra Senegal. Detta i anslutning till Tostan Sveriges årsmötet i mars 2023.
- deltagande under MR-dagarna i Helsingborg under hösten 2023, nordens största forum för mänskliga rättigheter.

För att öka kännedomen om Tostan i Sverige ligger stort fokus på sociala medier. Detta arbetet har organisationen fortsatt under 2023 genom ökad synlighet på sociala medier i anslutning till speciella dagar som direkt gränsar till Tostans verksamhetsområde. En plan lades för vilka dagar som skulle uppmärksammas. Några exempel på de dagar som Tostan Sverige har valt att uppmärksamma genom temainspirerad informationsspridning på sociala medier under 2023 är Internationella Kvinnodagen, Dagen för Nolltolerans mot Kvinnlig omskärelse, Female Genital Cutting (FGC) och Internationella flickdagen.

Per december 2023 hade organisationen 1 039 följare på Facebook och 1 030 följare på Instagram.

Tostan Sverige har under 2023 approcherat ett antal organisationer och stiftelser för att upprätthålla, utöka och undersöka möjligheterna till fortsatt eller nytt samarbete.

För att upprätthålla en nära relation med Tostan Sveriges medlemmar och givare har Tostan Sverige fortsatt arbetet med utskick och nära kontakter.

Resurser

Majoriteten av arbetet i Tostan Sverige sker på frivillig basis. Arbetsuppgifterna fördelas i första hand inom styrelsen utifrån medlemmarnas kompetens och intresse. För begränsade uppgifter anlitas specialkompetens mot ersättning. Under 2023 har volontärer svarat för följande arbetsuppgifter: uppdatering av hemsidan, IT-relaterade frågor och engagemanget på sociala medier.

Tostan Sverige har samarbetat med FJS Foundation, Malin och Lennart Philipsons Stiftelse, Svenska Petroleum Exploration AB, TAM Group AB, Fredrik Öhrn och vänner och enskilda givare.

Under 2023 uppgick insamlade medel till 28 712 tkr (8 135 tkr). Tostan Sverige överfört 28 549 tkr (8 125 tkr) till Tostan International för Community Empowerment Program (CEP) i Senegal, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau och Mali. Antalet medlemmar var 148 (183).

Uppföljning av verksamheten

Moderorganisationen säkerställer att projekten genomförs och utvärderas enligt ingånget avtal mellan Tostan International och Tostan Sverige. Resultat och kvalitetskontroll säkerställs genom en kontinuerlig återkoppling, dialog och en genomtänkt styrning/reglering/kontroll.

I det aktuella samhället där ett projekt implementeras bosätter sig en av Tostan utbildad handledare (utbildad av Tostan i Tostans pedagogiska modell) under projektets tre år. Handledaren kommer alltid från den lokala kulturen och samhället måste godkänna handledaren innan utbildningen startar. Från Tostans sida tillhandahålls utbildningsledare och allt fysiskt materiell så som böcker, skrivmaterial etc. medan samhället bidrar med bland annat boende och mat för handledaren. Handledaren ska inte bara undervisa utan också vara med och upprätta och implementera en bykommitté, en Community Management Committee (CMC) i det aktuella samhället. Till sin hjälp har handledaren en supervisor som ansvarar för 10 byar. På regional nivå finns en koordinator som leder arbetet, följer upp resultaten och rapporterar till det nationella huvudkontoret. Efter varje utbildningstillfälle rapporteras resultat till Tostan Senegals kontor, uppgifter om hur många som varit närvarade, vad som diskuterats och beslutats.

Tostans program finns översatt till 22 språk och ges alltid på det lokala språket.

Tostan International har en avdelning för Monitoring, Evaluation, Research and Learning (MERL), för uppföljning och utvärdering av projekten. Utvärdering och rapportering görs löpande för varje projekt. Under projektets gång och efter dess avslutning används olika indikatorer för att mäta deltagarnas uppnådda kompetens och involverade personers aktiva deltagande. Exempel på mätbara processer är: aktiva deltagare, passiva deltagare, antal byar, antal bildade bykommittéer, antal samhällen med program för barn och ungdomar, fungerande nätverk, möten med andra samhällen inom etablerade sociala nätverk och ledarkompetens som är påvisbar.

Effekterna mäts genom löpande uppföljning av: våld mot kvinnor och barn, lokal demokrati, ökade ekonomiska möjligheter (mikrolån), ökad egenmakt, förbättrade kunskaper i läsning, skrivning, matematik samt miljö- och hälsovård. Projekten avslutas, efter deltagarnas gemensamma beslut, med publika deklARATIONER om att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap samt andra sedvänjor som inte är förenliga med mänskliga rättigheter.

Representanter för Tostan Sverige har kontinuerliga kontakter rörande projekten med Tostans kontor i Senegal och gör minst ett uppföljande besök per år under projektiden. Efter avslutade projekt sker revision i Senegal och i Sverige.

Tostan Sverige har god insyn i Tostan Internationals administrativa rutiner, utvärdering och rapportering. Tostan Sveriges ordförande är styrelseledamot i Tostan International. Efter Tostan Sveriges genomgång av projektens resultat och effekter kan synpunkter eller önskemål om eventuella förändringar framföras.

Resultat Tostan Sveriges verksamhet 2023

Under 2023 uppgick insamlade medel till 28,7 Mkr (8,1 Mkr). Organisationens totala verksamhetskostnader uppgick till 28,8 Mkr (8,4 Mkr).

Fyra projekt har mottagit medel under 2023 varav en stor andel har gått till projektet, ”Scaling for Community Well-Being: Investing in Girls and Women in West Africa, inom ramen för ”The Breakthrough Generation Initiative in the Gambia, Guinea, Guinea-Bissau och Mali, vilket finansierar 150 CEP i Gambia, Guinea, Guinea-Bissau och Mali. The Breakthrough Generation Initiative är ett instrument för Tostan International för att samla in bidrag till ett stort antal projekt för att få ett så stort genomslag som möjligt i flera länder. Insamlings sättet leder till en effektivare och mera kostnadsbesparande administration av projekten.

Tostan Sverige har ett fortgående samarbetet med FJS International i ett treårigt projekt ”Expansion of Tostan’s Community Program (CEP)”, som startade i januari 2023 och löper till december 2025.

Projektet ”Prison Project: Preparing Marginalized Communities for Life After Incarceration” i samarbete med Malin och Lennart Philipsons Stiftelse, slutredovisades även 2023 se nedan under ”Slutredovisning av projekt”

Ett tyskfinansierat CEP-projekt, som påbörjades i december 2020 och avslutades i november 2023, har slutredovisats under 2024.

Insamlade gåvor och bidrag har gått till avtalsenlig delfinansiering.

Slutredovisning av projekt

Två projekt har slutredovisats under 2023

”Prison Project: Preparing Marginalized Communities for Life After Incarceration” i samarbete med Malin och Lennart Philipsons Stiftelse avslutades efter slutrapport och godkänd revision i september 2023.

Ett treårigt Pooled-funding projekt ”Scaling Well-being through Community Empowerment in Northern Senegal” under 2019 – 2022 - i samarbete med Svenska

Petroleum Exploration AB och Malin och Lennart Philipson Stiftelse avslutades efter slutrapport och godkänd revision i september 2023

Effekter av projekt

Projektens övergripande mål är att skydda flickor från skadliga normer som barnäktenskap och kvinnlig omskärelse i norra Senegal. För att nå målen genomförs Tostans Community Empowerment Program i utvalda samhällen.

Som ett resultat av Tostans program har deltagande samhällen beslutat att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap. De har även fått med sig närliggande samhällen i detta förändringsarbete och i slutet av projekten deklarerar samhällena att de fattat beslut om att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap.